

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego

w Publicznej Szkole Podstawowej nr 7 w Radomsku

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)

Rozdział 1

Cele ogólne doradztwa zawodowego

&1

1. Doradztwo zawodowe prowadzone w Publicznej Szkole Podstawowej nr 7 w Radomsku polega na realizacji w szkole podstawowej, działań mających na celu wspieranie uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz przygotowania do wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, które prowadzą do podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych przez uczniów.
2. Doradztwo zawodowe w Publicznej Szkole Podstawowej nr 7 w Radomsku jest realizowane w następujących formach:
  - orientacji zawodowej w klasach I - VI szkoły podstawowej;
  - doradztwa zawodowego w klasach VII - VIII szkoły podstawowej;

Orientację zawodową w klasach I - VI szkoły podstawowej stanowi ogół działań o charakterze dydaktyczno - wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji, poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. Orientacja zawodowa jest realizowana na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, czyli na lekcjach przedmiotowych, godzinach wychowawczych oraz w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wskazanych w planie organizacyjnym szkoły.

Doradztwo zawodowe w klasach VII - VIII szkoły podstawowej stanowią uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych oraz zawodowych. Mają one na celu ułatwienie uczniom dokonanie wyboru zawodu i prowadzącej do niego ścieżki edukacyjnej, uwzględniając ich zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje zawodowe, a także wiedzę na temat systemu edukacji i rynku pracy.

3. Doradztwo zawodowe realizowane jest:

- w klasach VII i VIII w formie zajęć doradztwa zawodowego w wymiarze 10 godzin dydaktycznych w ciągu roku szkolnego realizowanych przez doradcę zawodowego;
- w ramach zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- na zajęciach przedmiotowych;
- na lekcjach z wychowawcą.

Powyższe formy realizacji doradztwa zawodowego stanowią podstawę do opracowania spójnego programu realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny.

Rozdział 2

Cele szczegółowe doradztwa zawodowego

& 2

1. Orientacja zawodowa prowadzona w klasach I - VI szkoły podstawowej ma na celu:

- wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka;
- zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów, które człowiek może wykonywać;
- uruchomienie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości;
- zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu;
- poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie: jakie są moje możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia;
- rozwijanie umiejętności oceny swoich możliwości.

2. Doradztwo zawodowe w klasach VII - VIII ma na celu:

- odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów, planowanie drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji;
- motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu;
- rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania;
- wdrażanie uczniów do samopoznania;
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów;
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron;
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie;
- wyrabianie szacunku dla samego siebie;
- poznanie możliwych form zatrudnienia;
- poznanie lokalnego rynku pracy;
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego;
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych;
- poznawanie różnych zawodów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozdział 3

Organizacja doradztwa zawodowego w szkole

& 3

1. Za organizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego odpowiada dyrektor szkoły.
2. W szkole zatrudnia się doradcę zawodowego a do jego zadań należy koordynowanie działań w zakresie:
  - systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
  - prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego dla uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej;
  - opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami, psychologami lub pedagogami, programu rocznego doradztwa zawodowego oraz koordynacja jego realizacji;
  - wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, psychologów lub pedagogów w zakresie realizacji działań określonych w tym programie;
  - koordynowanie działalności informacyjno - doradczej realizowanej przez szkołę,
  - gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
  - współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
  - wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
  - wspieranie rodziców w działaniach doradczych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z własnym dzieckiem;
  - planowanie i prowadzenie w ramach Wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli form szkoleniowych dla rady pedagogicznej lub zespołów przedmiotowych;
  - systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji;
  - wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym;
  - współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego, izby rzemieślnicze, organizacje zrzeszające pracodawców itp.;
  - stworzenie Szkolnego Punktu Informacji Zawodowej w bibliotece szkolnej – gromadzenie i aktualizowanie informacji dotyczących wyborów zawodowo-edukacyjnych (broszury dla uczniów, rodziców, nauczycieli, scenariusze zajęć, poradniki, foldery informacyjne, prezentacje multimedialne, filmy, pomoce dydaktyczne);
  - stworzenie zakładki na stronie internetowej szkoły z treściami z zakresu doradztwa zawodowego (zamieszczanie broszur dla uczniów i rodziców, bieżących informacji o rynku pracy, materiałów poradnikowych dla uczniów i rodziców, linków do stron związanych z doradztwem zawodowym);
  - prowadzenie ewaluacji podejmowanych działań oraz efektywności i funkcjonalności systemu doradztwa zawodowego w szkole.

& 4

1. W ramach doradztwa zawodowego prowadzone są następujące działania:
  - indywidualne spotkania doradcze z uczniami i ich rodzicami;
  - podejmowanie tematyki związanej z planowaniem ścieżki edukacyjno-zawodowej podczas godzin wychowawczych;
  - spotkania z rodzicami służące przygotowaniu ich do wspierania dzieci w projektowaniu przyszłej kariery zawodowej;
  - wizyty w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach;
  - udział uczniów w dniach otwartych, targach szkół, dniach kariery;
  - organizacja projektów edukacyjnych, konkursów szkolnych, dni talentów i innych wydarzeń szkolnych nastawionych na poznawanie i prezentowanie uczniowskich uzdolnień i zainteresowań;
  - uczestnictwo uczniów w olimpiadach i konkursach międzyszkolnych;
  - współpraca ze szkołami wyższego szczebla, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi organizacjami działającymi na rzecz rozwoju uczniów;
  - rozwijanie szkolnych zasobów informacji i wiedzy o świecie zawodów i sposobach odkrywania własnych predyspozycji i zainteresowań;
  - udzielanie wsparcia w podejmowaniu tematyki związanej z doradztwem nauczycielom pracującym w szkole.

Rozdział 4

Osoby odpowiedzialne i zakres ich odpowiedzialności

& 5

1. Działania z zakresu doradztwa zawodowo - edukacyjnego realizowane są przez:
  - wychowawców
  - nauczycieli przedmiotu
  - pedagoga szkolnego
  - psychologa szkolnego
  - bibliotekarzy
  - szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego
  - pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej, powiatowego urzędu pracy, mobilnego centrum informacji zawodowej)
  - rodziców lub osoby zaproszone prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych.
2. Odbiorcami działań z zakresu doradztwa zawodowego są uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 7 w Radomsku oraz ich rodzice.

& 6

1. Zakres odpowiedzialności nauczycieli i wychowawców.
  - A. rady pedagogicznej, pracowników instytucji wspierających działania doradcze:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego zgodnie z systemem doradztwa zawodowego i planu pracy na każdy rok szkolny,
- realizacja działań z zakresu przygotowania ucznia do wyboru drogi edukacyjno-zawodowej.

B. w klasach I - VI

- prowadzenie z uczniami zajęć i rozmów indywidualnych celem rozpoznania przez uczniów znaczenia zmiany w życiu, sposobów radzenia sobie ze stresem, roli motywacji oraz umiejętności współpracy,
- zaprezentowanie rodzicom założeń pracy informacyjno – doradczej na rzecz uczniów.

C. w klasach VII - VIII

- zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami ludzkiej działalności zawodowej,
- prowadzenie z uczniami zajęć dotyczących samopoznania, samoakceptacji, rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron,
- prowadzenie indywidualnej pracy z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- podejmowanie wstępnych decyzji przez uczniów,
- prowadzenie zajęć dotyczących podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- pogłębianie informacji o zawodach,
- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadpodstawowego,
- zapoznanie z ofertą edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego;
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- indywidualna praca z uczniami, którzy mają problemy decyzyjne, intelektualne, zdrowotne, emocjonalne, rodzinne.
- współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

Rozdział 5

Podmioty współpracujące ze szkołą

& 7

Podmiotami współpracującymi ze szkołą przy realizacji WSDZ są:

- Pracownicy Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej
- pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy
- pracownicy Młodzieżowego Centrum Kariery OHP

- organizatorzy targów szkół ponadpodstawowych, targów pracy i edukacji
- przedstawiciele szkół ponadpodstawowych
- rodzice
- inne osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów, pracownicy organizacji pozarządowych, absolwenci szkoły).

Rozdział 6

Szkolne zasoby z zakresu doradztwa zawodowego

& 8

Szkoła gromadzi i sukcesywnie poszerza własne zasoby służące realizacji doradztwa zawodowego. Są to, m.in.:

- Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego;
- opracowywany co roku i zatwierdzany przez dyrektora program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na dany rok szkolny;
- narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów;
- materiały z zakresu doradztwa zawodowo - edukacyjnego gromadzone w bibliotece: filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje;
- materiały gromadzone w związku z organizacją wydarzeń, takich jak dni kariery, projekty edukacyjne, spotkania z przedstawicielami świat zawodów itp.
- zasoby internetowe, w tym zasoby ORE;
- informacje o losach absolwentów;
- programy komputerowe;
- informacje i dane dostępne w zakładce strony internetowej szkoły.

Klasy I - III

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy o zawodach i ich znaczeniu w najbliższym otoczeniu dziecka.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.
- Kształtowanie postawy szacunku dla pracy własnej i innych.
- Pobudzanie i rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.
- Rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą w zespole i organizacją własnej aktywności.

Zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na temat:

- „Fascynujący świat zawodów”
- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Halo! Usterka! Szukam pomocy
- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?
- Po co się uczyć?
- Jak zmieścić dzień w słoju?
- Każdy zawód jest potrzebny!”
- Urządzamy kącki zainteresowań
- Pokaz naszych zainteresowań
- Wiem, kto pracuje w przedszkolu
- Jak jest w szkole?
- Gdy będę większy, to...
- Mój pokój mój – mój świat

W roku szkolnym 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Klasy IV - VI

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów i ograniczeń, predyspozycji i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na temat:

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak oszczędzić pierwszy milion?
- Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się.
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości.
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.
- „Zawody, które do mnie pasują”.

W roku szkolnym 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Klasy VII-VII

Cele ogólne:

- Rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień.
- Rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych.
- Rozwijanie wiedzy o rynku pracy.
- Rozwijanie wiedzy zawodoznawczej i wiedzy o rynku usług edukacyjnych.
- Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji, zasobów i sojuszników sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych.
- Kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych, także w kontekście edukacji całościowej.
- Rozwijanie kompetencji związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy.
- Przygotowanie do pełnienia ról na rynku pracy – pracownika, pracodawcy, współpracownika.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem zadaniami w czasie, autoprezentacją.
- Rozwijanie umiejętności uczenia się.
- Kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej.
- Redukowanie społecznych i kulturowych stereotypów dotyczących aktywności zawodowej.

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM

Tematyka zajęć w klasie 7

1. Formuła optymalnego wyboru zawodu.
2. Moje zasoby i ograniczenia, czyli szczęściu warto sprzyjać.
3. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać.
4. Bogaty świat zawodów.
5. Zawód, który do mnie pasuje.
6. 7 nawyków skutecznego nastolatka.
7. Dobry plan drogą do sukcesu.
8. Dobra praca, kiepska praca – co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
9. Co warto brać pod uwagę wybierając kolejne etapy kształcenia?
10. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?

Tematyka zajęć w klasie 8

1. System edukacji w Polsce.
2. Etapy projektowania kariery zawodowej – jak przygotować się do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.
3. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
4. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym.
5. Gdzie warto szukać pomocy w podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły i zawodu.
6. Uczymy się nie tylko w szkole – o roli edukacji nieformalnej i pozaformalnej.
7. Co może wzmocnić moje szanse na rynku pracy? Ocena własnych mocnych i słabych stron.
8. Jak Cię widzą, tak...Cię zatrudnią – o pułapkach autoprezentacji.

9. Praca po znajomości? A dlaczego nie? Networking.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji (plan rozwoju osobistego).

Wychowawcy:

- „Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych” - klasa 8
- „Rozpoznaję swoje aspiracje.” – klasa 8
- „Jakie wartości są dla mnie ważne?” - klasa 7

W roku szkolnym 2020/2021 realizacja zajęć związanych z wizytami zawodoznawczymi oraz z zapraszaniem przedstawicieli zawodów do szkoły będzie uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2020/2021

Działania skierowane do uczniów

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	realizowane treści programowe	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Zapoznanie Rady Pedagogicznej z planem WSDZ na rok szkolny 2020/2021	wszyscy nauczyciele	Rada pedagogiczna	Zapoznanie z WSDZ	informuje doradca zawodowy	wrzesień
Prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;	klasy 7 i 8	zajęcia z doradztwa zawodowego (10 godzin w roku szkolnym dla każdego oddziału)	Realizacja wszystkich treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego zgodnie z programem doradztwa dla klas VII i VIII zatwierdzonym przez dyrektora szkoły	szkolny doradca zawodowy	cały rok szkolny
Realizacja zajęć o tematyce zawodoznawczej wg scenariuszy	uczniowie klas 1 – 8	godziny wychowawcze		Wychowawcy klas 1 - 8	cały rok szkolny
Poznanie zawodów w swojej okolicy	uczniowie klas 1 – 8	wycieczki, spotkania	udział uczniów w wycieczkach organizowanych do różnych instytucji, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Wychowawcy klas 1 – 8	cały rok szkolny

Aktualizacja gazetki dotyczącej doradztwa edukacyjnego i zawodowego	uczniowie klas 1 – 8	tablica informacyjna		szkolny doradca zawodowy wychowawcy klas 1 – 8	cały rok szkolny
Targi edukacyjne	uczniowie klas 8 i ich rodzice	Jeżeli sytuacja epidemiczna nie pozwoli to odbędą się w formie online	Przygotowanie zakładki na stronie www szkoły, pod tytułem Oferta szkół ponadpodstawowych	Szkolny doradca zawodowy informatyk wychowawcy klas 8	II semestr
Utworzenie banku szkolnych zasobów z obszaru doradztwa zawodowego	nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Elektroniczny folder z zasobami, zamieszczony na szkolnej stronie www. dostępny po zalogowaniu		nauczyciel – bibliotekarz informatyk	grudzień
Gromadzenie literatury i czasopism oraz gier planszowych i edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego	nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	Zasoby w formie papierowej, książki, czasopisma, gry		nauczyciel bibliotekarz wychowawca świetlicy	cały rok szkolny
Udział nauczycieli w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego	wszyscy chętni nauczyciele	webinary		informuje doradca zawodowy	cały rok szkolny
Pomoc nauczycielom w realizowaniu zagadnień z doradztwa zawodowego i udostępnianie scenariuszy	nauczyciele wychowawcy	indywidualne spotkania doradcy z wychowawcami klas celem udostępnienia scenariuszy zajęć		doradca zawodowy wychowawcy klas	cały rok szkolny
Włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem poprzez zapraszanie ich jako przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z uczniami w klasach lub w świetlicy szkolnej	uczniowie rodzice	zajęcia pozalekcyjne, świetlicowe, godziny wychowawcze oraz zajęcia edukacyjne z różnych		nauczyciele wychowawcy we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym	cały rok szkolny

		przedmiotów w w ramach orientacji zawodowej			
Realizacja treści zawodowawczych zawartych w podstawie programowej poszczególnych przedmiotów.	uczniowie 1 – 8			nauczyciele przedmiotów w	cały rok szkolny
Ewaluacja działań w zakresie WSDZ	uczniowie 7 i 8	sondaż		zespół WSDZ	C zerwiec 2021

Opracowała:
Elżbieta Kozłowska -
szkolny doradca zawodowy